

Fasangården bragt tilbage til **1828**

I Frederiksberg Have ligger Fasangården. Et hus, der oprindeligt blev bygget til kongens fasanmester, som sørgede for, at kongen havde noget at jage. Siden hen blev Fasangården bopæl for kongens privatsekretær og Adam Oehlenschläger. Over de sidste to år har en række dygtige håndværkere været i gang med at sætte bygningen i stand, så den bliver bragt tilbage til sit udtryk i 1828.

Fasangården hører i dag under Slots- og Kulturstyrelsen, og her har arkitekt Karsten Daubjerg Olesen haft ansvaret for projektet med at renovere bygningerne, så de kommer så tæt på den historiske oprindelse som muligt.

"Vi har valgt at føre Fasangården tilbage til, som den så ud i 1828. Men historien går helt tilbage til 1682, hvor man begyndte at importere fasaner fra Asien til kongens jagt, og kongens fasanmester får bolig i haven, hvorfra han opdrætter fasaner," fortæller Karsten Daubjerg Olesen.

Kongens bygmester

Huset var væsentlig mindre, end det fremstår i dag, da man i 1828 udvider til det omfang, bygningerne har den dag i dag. Gennem årene har Fasangården været gennem fire ombygninger, der leder frem til, hvordan huset ser ud nu.

"I 1828 fik bygningerne en stor overhaling. Der kommer en ny beboer, som er Kong Frederik den 6.s privatsekretær. Han får tildelt boligen og får lov at bruge arkitekt Jørgen Hansen Koch til indretning af boligen. Koch er hofbygmester og istandsatte samtidig kongens palæ på Amalienborg. Derfor har Fasangården samme stil som det, der i dag er Frederik den 8.s palæ, der nu er Kronprinsparets bopæl," fortæller Karsten Daubjerg Olesen.

Oehlenschläger og H.C. Ørsted

Siden hen har flere kendte danskere haft Fasangården som deres sommerresidens tildelt af kongen.

Adam Oehlenschläger, den store guldalderdigter, som blandt andet er kendt for sit digt om Guldhornene, har haft til huse på Fasangården og brugte huset flittigt. Der er da også et særligt værelse i bygningen, der bærer hans navn. Siden

Stuk renset og repareret

Det er meget stuk og flotte rosetter rundt omkring i alle rum. Generelt var stukket meget velbevaret, men var meget malet til gennem årene.

"Det var et stort arbejde at rense stukket. Men langt det meste sad godt fast. Så vi har kun skullet skifte mindre stykker rundt omkring i huset," fortæller Henrik Svensson, stukka-tormester fra Ove H. Svensson & Son.

Et sted i huset er der en roset, der er meget farvestrålende. Den er malet, som konservatorerne mener, at den oprindeligt har været malet.

"Det ser lidt specielt ud. Men man må jo følge de historiske eksperter," siger Henrik Svensson.

Opspænding af lærreder

At spænde et lærred op på en væg er hårdt arbejde. Der er brugt hør lærred, som spændes ud på listerne.

"Det er en lang proces at gøre lærrederne klar til tapet eller maling. Når lærredet er sat op, får det limvand, der er varmet op til 60 grader, og derefter slibes det let. Næste proces er at sætte to lag grundpapir på. De skal også mellemslibes, og først derefter er væggen klar til enten tapet eller maling," fortæller Claus Palsteen, der er manden bag de nye lærreder.

Limfarver og marmorering

De vægge, der ikke er tapetseret, er håndstroget med limfarve på samme måde, som lofterne er. Det var det produkt, man anvendte dengang, man brugte kakkelovne til at varme huset op. Kakkellovne er væk, men der, hvor de har stået, har man rekonstrueret de marmorerede kakkellovns-nicher.

"Vi har sammen med konservatorerne fundet brudstykker til, hvordan marmoreringen formentlig har set ud og arbejdet ud fra disse. Samtlige marmoreringer er udført i frihånd, og hvert rum er forskelligt og nøje afstemt til farverne på tapeterne," fortæller malmester Kim Juliussen fra Malerhuset Steen Nielsen A/S, der har stået for alt malerarbejdet.

hen fik fysikeren Hans Christian Ørsted huset stillet til rådighed, men han fik aldrig brugt det, før han døde.

I næsten 100 år har bygningen været bolig for en familie, der har boet her i tre generationer frem til 2016. Men da den sidste flyttede ud, var det tid til en større renovering. Et projekt, der har samlet en række håndværkere, der alle er specialister i at sætte historiske bygninger i stand.

16 lag tapet

Renoveringsprojektet begyndte med at finde frem til, hvordan huset havde set ud tilbage i 1828. Og der var nok at tage fat på for de konservatorer, der gik i gang med at afdække huset.

"Der var kommet mange lag tapet og maling gennem årene. Vi fandt 16 lag tapet flere steder, og så gjaldt det om at finde frem til de lag maling og tapet, der var fra 1828. Samtidig var der behov for at få gjort noget ved konstruktionerne, der var plaget af råd og svamp. Vi tog et par stikprover, der så fornuftige ud, men det viste sig, at der var langt mere råd i konstruktionerne, end vi troede, da håndværkerne gik i gang," fortæller Karsten Daubjerg Olesen.

Noget af træet var så råddent, at man kunne støvsuge det op.

Farvestrålende tapeter

Tapeterne er en fantastisk farveeksplosion, som overrasker. Hvert værelse har sit tapet, der matcher farven i loftet.

"Vi har fundet frem til fire tapetmønstre, der har været i huset omkring 1828. Dem har vi genskabt ved hjælp af digitalt tryk og fået sat op i de forskellige rum. Vi er gået efter at få sat tapeterne op i de rum, hvor vi kan se, de har siddet," fortæller Karsten Daubjerg Olesen.

Tapeterne er sat op på lærreder, som er spændt ud mellem lister på alle vægge. Det gjorde man tidligere både for at få lige flader at male og tapetsere på og formentlig også som en lille isolering. Nogle af de oprindelige lærreder er bevaret, men en stor del af dem er nye.

Radiatorer i stedet for kakkellovne

Fasangården er i dag opvarmet med centralvarme og radiatorer i hvert rum. Det er selvfølgelig ikke historisk korrekt, men det har været nødvendigt, for at huset er varmt til nutidens brug.

"Vi har sat radiatorer op, hvor de allerede var tidligere, og vi har også måttet trække nye strenge rundt i huset, men vi gør det selvfølgelig, så rørene er så lidt synlige som muligt," siger Lars Løe, der er vvs-mester fra Dige VVS, der har stået for arbejdet.

"Vi har gerne villet bevare, hvad der kunne bevares. Men der, hvor de oprindelige materialer var i for dårlig stand, har vi skiftet dem ud. Men med materialer og håndværksmetoder, der passer til dengang," siger Karsten Daubjerg Olesen, og fortsætter:

"Det er en særlig skare af håndværkere, der kan løse den type opgaver. I København er vi meget godt stillede, da der er en del historiske opgaver. Mange af håndværkerne går igen på mange af de projekter, vi har, fordi de er særligt dygtige til renovering af historiske bygninger," siger Karsten Daubjerg Olesen.

Ildsted bevaret

Fasangården bliver snart tilgængelig for alle. Stedet skal være traktørsted, og i øjeblikket leder man efter en forpagter, der har lyst til at drive restaurant i de ganske særlige omgivelser. Af samme grund er det gamle køkken sat i stand efter nutidens krav til restaurationskøkkener. Men det gamle ildsted er bevaret, og her kan man blandt andet se fire sten, der lå der i forvejen.

"Vi tog de fire sten op og rensede dem, og så lagde vi dem nænsomt på plads samme sted i gulvet," fortæller Kenneth Bentzon fra murermester Karl A. Hansen, der har stået for alt murerarbejdet på Fasangården.

I staldbygningen har murerne haft stort set alle murstenene nede, rensat dem og muret dem i igen. Det var nødvendigt, fordi bygningen var i så dårlig stand. Taget er røde teglsten, og man har brugt gamle sten for hurtigt at få det originale udtryk.

MESTER satte de mange håndværksmestre, der har arbejdet på projektet, repræsentanter fra hovedentreprenøren Kjell Pedersen Entreprise og Arkitekt Karsten Daubjerg Olesen stævne på den historiske gårdsplads foran Fasangården.

Blikkenslagermester
JENS VOLF

Maleren
MALERHUSET
STEEN NIELSEN

Murermester
KARL A. HANSEN
ENTREPRISE

VVS'eren
DIGE VVS A/S

Stukkator
OVE H. SVENSSON
& SØN

Tapetserer
METTE PALSTEEN

MEDELM AF

HÅNDVÆRKER
FORENINGEN
KBH

